

Beleggen in kunst, een goed idee?

Peter Bernaerts tijdens de stay-in-veiling Oude Meesters: "We prijzen ons gelukkig dat wij hebben geïnvesteerd in online veilingen en live webcasten."

DE VOLATILITEIT OP DE BEURZEN LIJKT NOG NIET METEEN VOORBIJ. ZOU HET VERSTANDIG ZIJN OM EEN DEEL VAN JE GELD TE INVESTEREN IN KUNST OF ANTIK? WE VROEGEN HET AAN PETER BERNAERTS VAN BERNAERTS KUNSTVEILINGEN.

Het verwondert Peter Bernaerts niet dat de vraag naar investeren in kunst momenteel weer opdrukt. "Als we lessen kunnen trekken uit de crisis van 2008, dan is het dat na een periode van windstilte stukken op de markt zullen komen van mensen die het geld nodig hebben. Maar ik hou niet van de gedachte van kunst als investering of alternatieve belegging. Die uitdrukking impliceert voor mij dat kunst verzamelen een winstgevend karakter moet hebben en dat is niet het eerste doel ervan."

WAAROM KOPEN MENSEN DAN KUNST?

Bernaerts: "Een kunstwerk koop je in de eerste plaats vanuit de zeer waardevolle overweging om jezelf als persoon genot te verschaffen voor de rest van je leven. In tijden van crisis kan kunst in die zin extra waardevol zijn. Als mensen hulpeloos zijn, of tijdelijk het noorden kwijt, kan kunst troost bieden. Kunst – niet alleen beel-

dende kunst maar ook de podiumkunsten – vindt zichzelf voortdurend opnieuw uit. Het heeft een regeneratief, zalvend, helend en verbindend karakter voor mensen die zich willen omringen met schoonheid en troost. En kunst vindt ook steeds nieuwe manieren om een publiek te bereiken, zoals blijkt uit de online museumbezoeken en muziekvoorstellingen waarvan we de afgelopen maanden konden genieten."

ONLINE KUNST KOPEN

Tegelijk blijft kunst handel, ook voor de meest bevlogen veilingmeester. Het Antwerpse Veilinghuis Bernaerts opereert sinds het begin van de coronacrisis achter gesloten deuren. Veilingen gebeuren volledig online. De aanvoer van nieuwe stukken is grotendeels stilgevallen. "We zullen pas tegen het najaar kunnen inschatten of we veel verlies hebben geleden", zegt Peter Bernaerts. "We hebben

gelukkig voldoende stukken in voorraad om tot oktober mooie veilingen te houden. Onze eerste stay-in-veiling na corona 'Oude Meesters' van 5 mei was alvast erg succesvol. Een echte doorbraak voor het veilinghuis. We prijzen ons gelukkig dat wij al sinds 2011 hebben geïnvesteerd in online veilingen en live webcasten."

Maar de online kijkervaring, de extra filmpjes en de toegenomen zoomfuncties kunnen het lijfelijk contact met de stukken niet vervangen, geeft Peter Bernaerts toe. Al ziet hij ook een positief effect. "Ik denk dat ik in de toekomst mijn tijd veel efficiënter en bewuster zal besteden en ik vermoed dat dat voor veel mensen geldt. Wanneer ik vóór corona een museum bezocht, probeerde ik op twee uur zoveel mogelijk te zien omdat ik nu eenmaal breed geïnteresseerd ben. Ik ben van plan me in de toekomst beter voor te bereiden op expo's en veel doelgerichter te werk te gaan. Misschien geldt dat post-corona ook voor de kopers van kunst."

GEVESTIGDE WAARDEN

Nog eens terug naar 2008: kopen en verkopen mensen andere werken in tijden van crisis, willen we weten. "In eerste instantie waren mensen geparalyseerd, wat sowieso een weerslag op de markt heeft. In tweede instantie

stelden we vast dat gevestigde waarden altijd scoren, en ik verwacht dat die trend nog versterkt wordt. Als je iets koopt moet het maar beter goed zijn. Op veilingen merken we sinds 2010 dat alleen kwaliteit nog bovendrijft en dat de middenmoot er versneld tussenuit gaat. We zijn zelf ook veel strenger geworden in het aannemen van stukken, wat ons geen windeieren heeft gelegd: we nemen veel minder stukken aan, maar onze omzet blijft stijgen."

GROTE PUBLIEK

Wie de kunstmarkt wilt doorgronden, moet niet alleen naar de paar duizend fanatieke kunstverzamelaars kijken die ons land rijk is, zegt Peter Bernaerts. "De marktprijzen worden net zo goed bepaald door occasionele kopers die gewoon iets moois tegen de muur willen hebben. Bij dit grote publiek heeft het aankoopgedrag met andere woorden meer met decoratie te maken dan met eventueel kunsthistorisch belang. Als ze het maar mooi vinden en als het in de woning past. Daarom doet art deco het tegenwoordig beter dan art nouveau: omdat het eerste beter bij de huidige interieurstijl past."

De jonge verzamelaars of occasionele kopers zijn ook veel meer eclectisch dan hun voorgangers, weet Bernaerts. "Het trendy designminnend publiek dat in een loft woont met weinig muren zal eerder een wand of een Wunderkammer inrichten die zijn persoonlijkheid etaleert. Daar kan een 17de eeuwse prent perfect naast een 20ste eeuwse mangareproductie hangen."

We willen nog één ding weten: welk kunstwerk dat Peter in huis heeft zou hij bij één brand op gevaar voor eigen leven naar buiten slepen en waarom? "Mijn echtgenote is al in veiligheid? Het schilderij van Stefanons Rokos moet ik helaas laten staan wegens te groot. Dan twijfel ik tussen twee werken die ik cadeau heb gekregen: een schilderij van Kris Fierens of een kleine tekening die Kris Martin me gaf na het overlijden van mijn moeder."

3 tips voor de beginnende kunstverzamelaar

Peter Bernaerts heeft drie essentiële tips voor wie kunst, prenten of antiek wil kopen.

1. VOLG JE SMAAK

"Smaak is iets persoonlijks, en over kleur en smaak valt niet te twisten. Laat je dus niets aanpraten. Het is niet omdat een vriend een bepaalde voorkeur heeft voor een kunstenaar of omdat iets goed in de markt ligt, dat jij het ook mooi moet vinden. Een kunstwerk in huis is het ver-lengde van je identiteit en hoeft niet per se duur te zijn."

2. ONTWIKKEL JE KENNIS

"Kennis wordt misschien te weinig benadrukt onder kunstliefhebbers maar is essentieel om je smaak en verzameling te ontwikkelen. Ik koop geen aandelen, want ik ken er niet genoeg van en het interesseert me nauwelijks. Zo zou het ook voor kunst moeten zijn: kopen en kijken vereist een zeker engagement."

3. BEWAAK JE BUDGET

"Misschien spreek ik nu tegen mijn winkel, want een veilinghuis probeert natuurlijk een momentum te creëren: 'Koop nu of het is weg!' De waarheid is vaak: als je het nu niet koopt omdat het buiten je vooropgestelde budget ligt, kan je het werk of een vergelijkbaar stuk wellicht later toch nog kopen bij een andere gelegenheid."

Wat is hot en wat not?

GROOT OF KLEIN, VROLIJK OF SOMBER? DODE ARTIESTEN OF LIEVER LEVEND? WAT ZIJN TEGENWOORDIG DE FACTOREN DIE EEN WERK IN WAARDE DOEN STIJGEN OF DALEN? PETER BERNAERTS LAAT ZIJN LICHT SCHIJNEN. "AL ZIJN ER VOOR ELKE VAN ONDERSTAANDE VUISTREGELS NATUURLIJK BELANGRIJKE UITZONDERINGEN."

KLEIN

"Nu mensen kleiner wonen kiezen ze eerder voor kleinere werken. Makkelijker transporteerbare en meeneembare werken doen het beter. Het grote antieke meubel is om dezelfde reden absoluut out."

LEVEND

"Vroeger leidde het overlijden van een kunstenaar regelmatig tot speculatie op de markt. De laatste tien jaar is er bijzonder veel kunst geproduceerd. Het jonge, kapitaalcrachtige publiek koopt liever generatiegenoten dan naar het verleden te kijken."

KLEUR.

"Opwekkende kleuren doen het doorgaans beter. Misschien werken vrolijke kleuren troostender? Een bepaald soort blauw is erg in de mode."

OPTIMISME

"De naoorlogse kunst heeft vaak een voorliefde voor optimistische afbeeldingen. Zelfs een humoristische

noot is mogelijk, zoals in de sculpturen en installaties van Maurizio Cattelan."

FIGURATIEF

"Ik denk dat we wel mogen spreken van het einde van het conceptuele. Veel goed verkopende hedendaagse kunst is bijna simplistisch naïef. Het is kunst die er makkelijk ingaat."

VITALITEIT

"Ik verwacht dat we een periode van roaring twenties van de 21ste eeuw tegemoet gaan, van ongebreidelde fun, waarin mensen de vrolijkheid die hen ontnomen is terug opeisen."

ONTZAMELEN

"Natuurlijk zijn er ook mensen die van al dat verzamelen niets moeten hebben. Ze verkopen de verzameling van hun ouders en besteden het geld aan andere dingen die voor hen meer waarde hebben."

